

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 25Sp/23/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6012200798
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Škvarka
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6012200798.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní pred samosudcom JUDr. Jánom Škvarkom v právnej veci navrhovateľa: Q. K., bytom K. U. č. XX, XXX XX G. G., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Banská Bystrica, Trieda SNP 75, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 2N 1916/12 zo dňa 31.07.2012, takto

rozhodol:

I./ Krajský súd rozhodnutie odporcu č. 2N 1916/2012 zo dňa 31. júla 2012 potvrďuje.

II./ Navrhovateľovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

III./ Navrhovateľ je povinný zaplatiť na účet Krajského súdu v Banskej Bystrici súdny poplatok vo výške 33,-Eur v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Napadnutým rozhodnutím odporca ako príslušný správny orgán nepriznal navrhovateľovi podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi v znení neskorších predpisov nárok na poskytnutie právnej pomoci. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že navrhovateľ podal žiadosť o poskytnutie právnej pomoci dňa 11.06.2012 vo veci zastupovanie pred Ústavným súdom pri podaní sťažnosti voči Generálnej prokuratúre a Ministerstvu spravodlivosti. V odôvodnení rozhodnutia odporca s poukazom na doklady predložené navrhovateľom (odvolanie proti rozhodnutiu Krajskej prokuratúry zo dňa 30.09.2008, list Generálnej prokuratúry zo dňa 26.11.2008, návrh na náhradu škody zo dňa 14.05.2010, rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici č.k. 10C/62/2010 zo dňa 13.09.2011, sťažnosť na Ústavný súd SR zo dňa 30.10.2011 a odloženie veci Ústavným súdom sp. zn. Rvp/3882/2011-3 zo dňa 10.11.2011) uviedol, že z predložených dokladov je zrejmé, že žiadateľ podal sťažnosť na Ústavný súd SR proti Generálnej prokuratúre, ktorá prípisom zo dňa 26.11.2008 odložila žiadateľov podnet zo dňa 30.09.2008 ako nedôvodný a ďalej podal navrhovateľ sťažnosť voči Ministerstvu spravodlivosti SR, a to z dôvodu zamietnutia nároku na náhradu škody v spojitosti s konaním na Okresnom súde v Banskej Bystrici č.k. 10C/62/2011, ktorým rozsudkom bol návrh navrhovateľa na náhradu škody zamietnutý. Ústavný súd SR následne odložil podanie navrhovateľa podľa § 23a zákona č. 38/1993 Z.z. dňa 10.11.2011, keď sťažnosť navrhovateľa bola vyhodnotená tak, že žiadateľ nedoplnil zákonné náležitosti podania. Odporca v odôvodnení rozhodnutia citoval ustanovenia zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu SR (§ 20 ods. 1 a 2, § 50, § 53 ods. 1 a 3), ako aj ustanovenia zákona č. 327/2005 Z.z. (§ 4 písm. i/, § 4 ods.2, § 6, § 6a a § 8) s tým, že čo sa týka podania sťažnosti voči generálnej prokuratúre, tak nebola dodržaná dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti podľa § 53 ods. 3 zákona č. 38/1993, a čo sa týka podania sťažnosti voči Ministerstvu spravodlivosti v nadväznosti na rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici č.k. 10C/62/2010, tak tu žiadateľ nevyužil všetky opravné prostriedky, preto na základe vyššie uvedených skutočností odporca posúdil, že spor

žiadateľa bude bezúspešný, pričom aj nesplnenie hoci len jednej z podmienok na poskytnutie právnej pomoci podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. má za následok rozhodnutie o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci.

Proti rozhodnutiu odporcu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Namietal, že odporca odignoroval závažné skutočnosti, ktoré uviedol v odpovedi na výzvu na doplnenie údajov k žiadosti o poskytnutie právnej pomoci z 31.07.2012. V tejto odpovedi jasne označil, aké základné ľudské práva mu boli zo strany generálnej prokuratúry porušené. Nesúhlasil s tvrdením o bezúspešnosti konania, nakoľko sťažnosť nie je už síce možné podať, ale kvalifikovaný návrh žaloby centrom právnej pomoci áno. Taktiež nesúhlasil o premlčaní konania. Namietal aj tvrdenie odporcu, že tento nepreveroval skutočnosť, či sa nachádza v hmotnej núdzi, pretože už pri podaní žiadosti z 11.06.2012 písomnými dôkazmi deklaroval, že sa nachádza v hmotnej núdzi.

Na pojednávaní navrhovateľ uviedol, že žiadosťou žiadal centrum právnej pomoci, aby vypracovalo kvalifikovaný návrh, ktorý bude podaný na Ústavnom súde SR proti Generálnej prokuratúre, a to z toho dôvodu, že Ústavný súd mu v oznámení o odmietnutí jeho sťažnosti uviedol, že musí podať kvalifikovaný návrh centrom právnej pomoci a musí byť zastupovaný advokátom. Vo veci ďalej uviedol, že on sa domáhal na Okresnom súde v Banskej Bystrici náhrady škody v sume 15.000,- Eur voči odporcovi SR - Ministerstvo vnútra SR, pričom rozsudkom tohto súdu č.k. 10C/62/2010 bol jeho návrh zamietnutý. Proti rozhodnutiu sa neodvolával, ale podal neskôr sťažnosť na Ústavnom súde. Ústavný súd mu napísal, že sa má obrátiť na centrum právnej pomoci. Na otázku súdu uviedol, že sťažnosť adresovanú Generálnej prokuratúre SR nepodával. Upozornenia z porušovania základných ľudských práv podával s tým, že sa to bude riešiť cestou žaloby na Ministerstvo vnútra. Uznáva, že Ministerstvo vnútra s tým nemalo nič spoločné, a preto mu zostával jedine Ústavný súd SR.

Odporca na pojednávaní, ako aj v písomnom vyjadrení k odvolaniu zotrval na dôvodoch rozhodnutia a navrhoval rozhodnutie potvrdiť. Vo veci námietky ohľadne vyhodnotenia majetkových pomerov navrhovateľa uviedol, že odporca nemal povinnosť vyhodnocovať stav materiálnej núdze, nakoľko z predmetných dokladov bolo zrejmé, že navrhovateľovi nebude priznaná právna pomoc z dôvodu vyhodnotenia sporu ako zrejme bezúspešného, čím žiadateľ nesplnil jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci. Na pojednávaní poukázal na list Ústavného súdu SR zo dňa 10.11.2011, z ktorého podľa odporcu vyplýva to, že vo veci sťažnosti voči Ministerstvu spravodlivosti (odporca v ďalšom vyjadrení uviedol, že sa nejedná o Ministerstvo spravodlivosti, ale o Ministerstvo vnútra) v nadväznosti na rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici č.k. 10C/62/2010 navrhovateľ nevyužil všetky opravné prostriedky. Čo sa týka podania sťažnosti voči generálnej prokuratúre, tak tu nebola dodržaná dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti. Odporca ďalej uviedol, že navrhovateľ si mylí pojem sťažnosť, o ktorej rozhoduje ústavný súd s pojmom žaloby, ktorá sa podáva na všeobecných súdoch. To že Ústavný súd oznámil navrhovateľovi, že sa môže obrátiť na centrum právnej pomoci je pravdou, avšak má za to, že v danej veci už bolo Ústavným súdom rozhodovaná v liste zo dňa 10.11.2011.

Krajský súd preskúmal opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie a postup správneho orgánu podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. (§ 250l a nasl. O.s.p.) na riadnom pojednávaní a podľa § 250q ods. 2 O.s.p. napadnuté rozhodnutie potvrdil ako rozhodnutie vydané v súlade so zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právne pomoci osobám v materiálnej núdzi, tento zákon sa vzťahuje na poskytovanie právnej pomoci v občianskoprávných veciach, obchodnoprávných veciach, pracovnoprávných veciach, rodinnoprávných veciach, v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v týchto veciach aj v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len "vnútroštátne spory"),

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona, fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom 2) a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,

b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a

c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy 5) okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.

Podľa § 8 citovaného zákona, pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremiňalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

Podľa § 10 ods. 1 citovaného zákona, konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci (ďalej len „konanie“) sa začína podaním písomnej žiadosti doloženej dokladmi preukazujúcimi skutočnosťami uvedenými v žiadosti, ktorú podáva žiadateľ na tlačive. Doklady preukazujúce, že sa žiadateľ nachádza v stave materiálnej núdze, nesmú byť staršie ako tri mesiace. Žiadosť musí obsahovať meno a priezvisko žiadateľa, jeho trvalý alebo prechodný pobyt a rodné číslo. Na výzvu centra žiadateľ doplní v primeranej lehote určenej centrom ďalšie údaje a doklady týkajúce sa skutočností rozhodujúcich na posúdenie nároku na poskytnutie právnej pomoci, ktorá nesmie byť kratšia ako desať dní; centrum podľa možnosti zabezpečí doklady a iné potrebné údaje, ktorými disponujú štátne orgány, obce, notári a iné právnické osoby a fyzické osoby povinné poskytovať súčinnosť podľa tohto zákona.

Podľa § 10 ods. 5 citovaného zákona, centrum rozhodne o žiadosti do 30 dní od doručenia žiadosti, ktorá spĺňa náležitosti podľa odseku 1; túto lehotu nemožno predĺžiť. Proti rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na príslušný krajský súd; o tomto centre žiadateľa náležite poučí v odôvodnení rozhodnutia.

Podľa § 10 ods. 6 citovaného zákona, rozhodnutie, ktorým sa nepriznáva nárok na poskytnutie právnej pomoci, okrem náležitostí podľa osobitného predpisu 16) musí obsahovať aj poučenie, že ak odpadnú dôvody nepriznania nároku na poskytnutie právnej pomoci, môže žiadateľ v tej istej veci podať žiadosť opätovne.

Podľa § 25 ods. 1 citovaného zákona, na konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci a o súvisiacich nárokoch podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

Preskúmaním veci krajský súd dospel k záveru, že odporca vec správne právne posúdil a vo veci rozhodol v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou. Z obsahu spisu, najmä žiadosti o poskytnutie právnej pomoci zo dňa 11.06.2012 v spojení s doplnením údajov k žiadosti zo dňa 04.07.2012, ako aj z vyjadrení navrhovateľa v odvolaní a na pojednávaní vo veci vyplýva, že navrhovateľ žiadal o poskytnutie právnej pomoci vo veci podania sťažnosti proti Generálnej prokuratúre SR na Ústavnom súde SR. Navrhovateľ v súvislosti s porušovaním a nerešpektovaním jeho základných ľudských práv v odpovedi na výzvu odporcu uvádzal, že mu bolo popreté právo na spravodlivý proces v trestnom konaní, keď k porušeniu jeho ústavných práv došlo najmä prípisom Generálnej prokuratúry SR č. k. IV./1GPt 495/07-21 z 26.11.2008, kde sa podľa navrhovateľa nachádza vykonštruované odôvodnenie. Uvedeným prípisom Generálna prokuratúra odložila podnety navrhovateľa zo dňa 30.09.2008 podané podľa § 31 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre proti rozhodnutiam orgánov činných v trestnom konaní ako nedôvodné. Jednalo sa o podnety navrhovateľa smerujúce proti uzneseniam Okresnej prokuratúry v Banskej Bystrici sp. zn. 2PV 531/07 a Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici pod sp. zn. 3 KPt 697/07 v spojitosti s uzneseniami Okresného riaditeľstva PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície v Banskej Bystrici sp. zn. ORP-607/1-OVK-BB-2007, ktorými bolo odmietnuté oznámenie navrhovateľa dotýkajúce sa podozrenia zo spáchania trestných činov Nadeždou Čemovou a Miroslavom Jančiarom. Generálna prokuratúra sa v liste č. IV./1GPt 495/07-21 z 26.11.2008 s postupom a rozhodnutiami vo veci orgánov činných v trestnom konaní stotožnila a považovala ich za opodstatnené a zákonné. V prípise Generálna prokuratúra ďalej podrobne zdôvodňuje svoje rozhodnutie.

Zákon č. 327/2005 Z.z. v § 6 ods. 1 podmieňuje poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti tým, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Ide o jednu z troch kumulatívnych podmienok stanovených v zákone pre priznanie nároku na právnu pomoc. Zo znenia ustanovenia § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. totiž vyplýva, že fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci vtedy, ak sú splnené súčasne všetky podmienky uvedené v citovanom ustanovení. Pokiaľ nie je splnená čo i len jedna z týchto podmienok, právo na poskytnutie právnej pomoci sa neprizná. V danom prípade sa preto odporca správne zameril na odôvodnenie zistenia zrejmej bezúspešnosti navrhovateľa v spore. Súd sa stotožnil v tejto veci so stanoviskom odporcu, že sú dôvody na konštatovanie zrejmej bezúspešnosti sporu, pretože vo veci podania sťažnosti voči Generálnej prokuratúre na Ústavnom súde nebola dodržaná dvojmesačná lehota, ktorú stanovuje § 53 ods. 3 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu SR. Podľa tohto ustanovenia sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť. V prejednávanej veci sa navrhovateľ dozvedel ako to sám uvádza v odpovedi na výzvu odporcu v ten deň, ako prebral list Generálnej prokuratúry č. IV/1GPt 495/07-21, t.j. medzi 30.11.2008 a 02.12.2008. Lehota na podanie sťažnosti bola takto zo strany navrhovateľa jednoznačne zmeškaná. Čo sa týka podania sťažnosti voči Ministerstvu vnútra v nadväznosti na rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici č.k. 10C/62/2010 zo dňa 13.09.2011, ktorým bol zamietnutý návrh navrhovateľa proti odporcovi SR - Ministerstvu vnútra SR o náhradu škody vo výške 15.000,- Eur s prísl., tak v tomto prípade správny orgán zistil, že navrhovateľ proti tomuto rozsudku nepodal odvolanie. Táto skutočnosť nepodania odvolania nebola navrhovateľom rozporovaná. Z uvedeného je zrejmé, že navrhovateľ nevyužil v tomto konaní všetky opravné prostriedky, preto ani v tejto veci by sťažnosť podľa § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z.z. nebola úspešná pre jej neprípustnosť. Z uvedených dôvodov sa preto krajský súd stotožnil so závermi odporcu o zrejmej bezúspešnosti v spore, o ktorý išlo v danom prípade žalobcovi.

V správnom spise sa nachádza aj list Ústavného súdu SR zo dňa 10.11.2011, v ktorom Ústavný súd reaguje na podanie navrhovateľa na Ústavný súd SR, ktoré podanie smerovalo proti Generálnej prokuratúre SR (prípís č. IV/1GPt 495/07-21 z 26.11.2008). Ústavný súd v závere svojho listu zo dňa 10.11.2011 konštatuje, že podanie navrhovateľa v predloženej znení nemožno považovať za návrh na začatie konania pred Ústavným súdom, keďže z jeho obsahu vyplýva, že nesmeruje k uplatneniu žiadnej z Ústavou vymedzených právomocí Ústavného súdu a neobsahuje ani náležitosti predpísané zákonom o Ústavnom súde. Preto toto podanie podľa § 23a zákona o ústavnom súde odkladá. V tomto liste však Ústavný súd navrhovateľa informuje a upozorňuje na ustanovenie § 53 ods. 1 a § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde o prípustnosti sťažnosti. Ústavný súd teda podanie navrhovateľa odložil podľa § 23a zákona z dôvodu nesplnenia formálnych náležitostí podania, ale zároveň informoval už dopredu navrhovateľa aj o základných predpokladoch, aby mohla byť sťažnosť prípustná, medzi ktoré patrí podanie sťažnosti v stanovenej lehote (§ 53 ods. 3 vyčerpanie všetkých opravných alebo iných právnych prostriedkov na ochranu základných práv a slobôd (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde). V správnom spise sa nachádza aj ďalší list kancelárie Ústavného súdu zo dňa 29.05.2012 adresovaný navrhovateľovi, v ktorom Ústavný súd opakovane poukázal na svoj list zo dňa 10.11.2011 o odložení veci navrhovateľa podľa § 23a zákona č. 38/1993 Z.z. s tým, že odložením podania je podanie vybavené a Ústavný súd považuje vec za skončenú. A taktiež vzhľadom na tento list už nebolo prihlíadané ani na ďalšie podanie navrhovateľa zo dňa 16.11.2011 doručené Ústavnému súdu dňa 21.11.2011. Kancelária Ústavného súdu v závere tohto listu oznámila navrhovateľovi, že ak má v úmysle vyvolať konanie pred Ústavným súdom. Je potrebné, aby prostredníctvom advokáta inicioval konanie kvalifikovaným podaním s tým, že o prípadnom pridelení advokáta rozhodne centrum právnej pomoci. V súvislosti s vyššie uvedeným listom krajský súd uvádza, že Ústavný súd sa nezaoberal meritom sťažností navrhovateľa, ale poukazoval iba na formálne náležitosti ktoré je potrebné pri každej sťažnosti splniť. Zároveň však vo veci nárokov na poskytovanie bezplatnej právnej pomoci platia ustanovenia zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci a to najmä § 6 ods. 1 citovaného zákona (splnenie kumulatívnych podmienok) v spojení § 53 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu SR, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov, a to v súvislostiach, ktoré už súd uvádzal vyššie.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd napadnuté rozhodnutie správneho orgánu potvrdil ako vecne správne podľa § 250q ods. 2 O.s.p.

Zároveň zaviazal navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok podľa § 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, nakoľko je poplatníkom, keďže podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný. Zákon o súdnych poplatkoch pre uvedený typ konania neupravuje vecné ani osobné oslobodenie od súdnych poplatkov (§ 4 ods. 1, § 4 ods. 2 citovaného zákona). V zmysle ustanovenia § 4 ods. 3 citovaného zákona je od poplatku oslobodený len účastník, ktorému bol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa osobitného predpisu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia. Odvolanie sa podáva písomne v dvoch vyhotoveniach cestou krajského súdu na Najvyšší súd SR. Odvolanie je možné podať len z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 O.s.p. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.